

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСІТЭТ

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 18 (805)

Аўторак, 21 мая 1991 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць раз у тыдзень

Цана 3 кап.

СТЫПЕНДЫ І ПРЭМІІ КАМПАРТЫ БЕЛАРУСІ

У адпаведнасці з рэзалюцыямі XXXI з'езда КПБ «Аб палітыцы Кампартыі Беларусі ў галіне адукацыі, навукі і культуры» і «Аб маладзёжнай палітыцы Кампартыі Беларусі» Сакратарыят ЦК КПБ прыняў рашэнне аб устанавленні стыпендыі імя П. М. Машэрава Кампартыі Беларусі, прэміі КПБ ў галіне сацыяльна-палітычных і гуманітарных навук.

Стыпендыя імя П. М. Машэрава Кампартыі Беларусі будзе прысуджацца, пачынаючы з 1991/92 навучальнага года, студэнтам вышэйшых навучальных устаноў і аспірантам за асабліва поспехі ў вучобе, актыўную навуковую і грамадскую работу. Устаноўлена п'яць стыпендыяў па 100 рублёў у месяц для студэнтаў ВНУ і дзве стыпендыі па 150 рублёў у месяц для аспірантаў.

Кандыдатуры на атрыманне стыпендыі імя П. М. Машэрава вылучаюцца партыйнымі арганізацыямі ВНУ і навуковых устаноў сумесна з камсамольскімі арганізацыямі, саветамі ВНУ і вучонымі саветамі навуковых устаноў. Прысуджэнне стыпендыі імя П. М. Машэрава ўскладаецца на камісію ЦК Кампартыі Беларусі, якая зацвярджаецца Сакратарыятам ЦК КПБ з ліку камуністаў — выкладчыкаў ВНУ, вучоных, прадстаўнікоў партыйных камітэтаў тэрмінам на 3 гады. Назначэнне стыпендыі студэнтам ВНУ праводзіцца два разы ў год па выніках экзаменацыйнай сесіі, пачынаючы з шостага месца, аспірантам — адзін раз у год, пачынаючы з другога года навучання. Выплата стыпендыі ажыццяўляецца партыйнымі камітэтамі або бюро ВНУ і навуковых устаноў. Назначэнне стыпендыі імя П. М. Машэрава Кампартыі Беларусі не з'яўляецца падставай для спынення выплаты дзяржаўных і іншых стыпендыяў.

Прэміі Кампартыі Беларусі прысуджаюцца за лепшыя працоўкі ў галіне сацыяльна-палітычных і гуманітарных навук. Устаноўлены дзве прэміі за навуковыя працы і адна за падручнікі. Яны прысуджаюцца адзін раз у два гады, пачынаючы з 1993 года. Размер прэміі 5.000 рублёў.

Вылучэнне работ на атрыманне прэміі Кампартыі Беларусі робіцца пярвічнымі партарганізацыямі, абласнымі, гарадскімі, раённымі камітэтамі КПБ, прэзідыямам АН БССР, калегіямі міністэрстваў і ведамстваў, вучонымі саветамі навуковых устаноў і ВНУ, творчымі і гра-

мадскімі арганізацыямі ў асобе іх рэспубліканскіх органаў.

Прэміі Камуністычнай партыі Беларусі прысуджаюцца за даследаванні, якія ўносяць буйны ўклад у развіццё сацыяльна-палітычных і гуманітарных навук, садзейнічаюць паскарэнню эканамічнага, сацыяльнага, духоўнага прагрэсу рэспублікі, узбагачаюць і паглыбляюць тэарэтычную базу КПБ, а таксама за лепшыя падручнікі па сацыяльна-палітычных і гуманітарных дысцыплінах для вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных-адукацыйных школ, прафтэхвучылішчаў і для сістэмы палітычнай і эканамічнай вучобы працоўных, якія атрымалі шырокае грамадскае прызнанне. Навуковыя працы, вылучаемыя на атрыманне прэміі, павінны быць апублікаваны ў друку не менш чым за год да прадстаўлення іх на прэмію, а падручнікі — не менш чым за два гады. Не дапускаецца вылучэнне на атрыманне прэміі Кампартыі Беларусі работ, удастоеных або вылучаных на атрыманне Ленінскай прэміі, Дзяржаўнай прэміі СССР, прэміі Савета Міністраў БССР, дзяржаўных прэміяў іншых рэспублік. Калектыў, прадстаўлены на атрыманне прэміі КПБ, павінен уключаць толькі асноўных аўтараў, і яго колькасць не павінна перавышаць шасці чалавек. У састаў аўтарскага калектыву саіскальнікаў могуць быць уключаны асобы, якія не з'яўляюцца грамадзянамі БССР і СССР, але выканалі работу па сумесных з арганізацыямі рэспублікі планах і праграмах і вылучаны гэтымі арганізацыямі.

Прысуджэнне прэміяў ускладаецца на камітэт па прэміях Кампартыі Беларусі, які фармі-

руецца з ліку буйных вучоных і спецыялістаў, прадстаўнікоў парткомаў і зацвярджаецца Бюро ЦК КПБ тэрмінам на чатыры гады.

Работы, вылучаныя на атрыманне прэміі Камуністычнай партыі Беларусі, разглядаюцца камітэтам у два этапы. На першым этапе адбіраюцца работы для ўдзелу ў конкурсе на атрыманне прэміі, на другім — прымаецца рашэнне аб прысуджэнні прэміі.

Для шырокага азнаямлення грамадскасці з дапушчанымі да ўдзелу ў конкурсе работамі спіс з указаннем іх аўтараў і арганізацый, якія вылучылі гэтыя работы, публікуецца ў лютым у партыйным друку. Разглядаемыя камітэтам работы павінны ўсебакова абмяркоўвацца ў пярвічных партыйных арганізацыях і працоўных калектывах, на пасяджэннях партыйных камітэтаў, вучоных, рэдацыйна-выдавецкіх саветаў, у творчых і іншых грамадскіх арганізацыях, у друку, тэле- і радыёперадачах, на сходах грамадскасці. Матэрыялы гэтых абмеркаванняў, водгукі, заўвагі і прапановы накіроўваюцца ў камітэт і ўлічваюцца пры разглядзе работ, прадстаўленых на атрыманне прэміі Кампартыі Беларусі.

Рашэнне камітэта аб прысуджэнні прэміі КПБ уступае ў сілу пасля зацвярджэння яго Бюро ЦК, пастанова якога публікуецца ў партыйным друку. Асаба, удастоеная прэміі Камуністычнай партыі Беларусі, прысвойваецца званне «Лаўрэат прэміі Камуністычнай партыі Беларусі». Уручэнне прэміяў прымяркоўваецца да 1 студзеня — дня ўтварэння Кампартыі Беларусі.

«Сакратарыятам ЦК КПБ прынята рашэнне аб утварэнні спецыяльнага фонду КПБ, які фарміруецца са сродкаў партыйнага бюджэту, уключаючы добраахвотныя ўклады пярвічных партарганізацый, калектываў і грамадзян, і прызначаны для выплаты стыпендыяў і прэміяў Кампартыі Беларусі.

Палажэнні аб стыпендыях і прэміях Кампартыі Беларусі не прадуладжваюць абавязковую прыналежнасць саіскальнікаў да КПБ.

НА ПАСЯДЖЭННІ САВЕТА

Адбылося чарговае пасяджэнне Савета кафедр грамадскіх навук. Абмеркавана пытанне аб дзяржаўным экзамене па грамадскіх дысцыплі-

нах. Выказана і прынята прапанова аб мэтазгоднасці ўвядзення сацыяльна-гуманітарнай атэстацыі выпускнікоў універсітэта.

На пасяджэнні Савета ішла

размова аб далейшым удасканаленні выкладання і вывучэння грамадска-палітычнага цыкла прадметаў універсітэцкай праграмы.

У рабоце Савета кафедр грамадскіх навук прыняў удзел прарэктар па завочнаму навучанню М. М. Воінаў.

ЗАРПЛАТА ПАВЫСІЦЦА ЎСІМ ТОЛЬКІ ЦІ БУДЗЕ ЯНА ДАСТАТКОВАЙ?

У папярэднім нумары нашай газеты быў змешчаны матэрыял пад загалоўкам «Аб новай аплаце працы». Ён выклікаў у чытачоў вялікую цікавасць, а многіх з іх — не задаволіў. Справа ў тым, што ў публікацыі ўказваліся новыя аклады для прафесарска-выкладчыцкага саставу, а для астатняй катэгорыі работнікаў ВНУ — не. Гэтым і тлумачацца шматлікія званкі ў рэдакцыю. Таму зробім некаторыя дапаўненні.

Па-першае, скажам: як паведамліла нам галоўны бухгалтар І. А. Курава, Міністэрства народнай адукацыі БССР пералічыла ўжо дадатковыя сродкі на рахунак універсітэта для павышаных акладаў прафесарска-выкладчыцкаму саставу і робіцца адпаведны пералік за мінулы месяц.

Цяпер аб некаторых пасадавых акладах кіраўнікоў ВНУ. Аклад рэктара — 800 руб.; прарэктара, прафесара або доктара навук — 750; прарэктара, дацэнта або кандыдата навук — 680; прарэктара без вучонай ступені — 480; галоўнага бухгалтара і галоўнага інжынера — 380; начальніка; вучэбнага аддзела — 360, аддзела тэхнічных сродкаў навучання, га-

лоўнага механіка і галоўнага энергетыка — 340; кіраўнікоў вытворчай практыкі, студэнцкага даследчыка бюро, загадчыка аспірантуры, музея, кабінета, падрыхтоўчага аддзялення і інш. — 320; начальніка аддзела аховы працы і тэхнікі бяспекі — 300.

Аклады і стаўкі для работнікаў універсітэта, якія не ўваходзяць у прафесарска-выкладчыцкі састав, будуць павялічаны да 40% у залежнасці ад вынікаў пераатэстацыі і ператарыфікацыі. Яны таксама ўвядзюцца з красавіка г. г. і выплата з адпаведным пералікам адбудзецца пасля паступлення з Міністэрства народнай адукацыі БССР дадатковых сродкаў на рахунак універсітэта.

БЫЛО ЧАМУ ПАВУЧЫЦЦА

Добрушскі раён — адзін з лепшых не толькі ў нашай вобласці, але і ў рэспубліцы па пастаноўцы народнай адукацыі. Тут распрацавана комплексная мэтавая праграма, у якой адлюстраваны перспектывы і ўсе патрэбы як у кадрах, так і матэрыяльна-тэхнічным забеспячэнні кожнай школы на перыяд да 1995 года. Таму з'яўляецца заканамерным, што іменна Добруш стаў месцам правядзення семінара-нарады па праблемах народнай адукацыі. Ён праходзіў у зале пасяджэнняў РК КПБ.

У семінары-нарадзе ўдзельнічалі работнікі Міністэрства народнай адукацыі БССР, Гомельскага аблвыканкома і яго ўпраўлення народнай адукацыі, намеснікі старшын райгарвыканкомаў, загадчыкі аддзелаў народнай адукацыі, прарэктары

па вучэбнай рабоце Гомельскага дзяржуніверсітэта імя Ф. Скарыны і Мазырскага педінстытута імя Н. К. Крупскай, ініцыятары прафсаюзнай работніцкай галіновага прафсаюза.

Семінар-нарада вёў начальнік

упраўлення народнай адукацыі аблвыканкома Ф. Р. Забродскі. Каштоўным вопытам работы перад прысутнымі падзяліліся загадчыкі аддзелаў народнай адукацыі Добрушскіх райвыканкома — В. Ф. Вайцянюк, гарвыканкома — Р. А. Касцяневіч.

З цікавасцю былі выслуханы таксама даклады намесніка старшын аблвыканкома А. М. Ярчака, прарэктара па вучэбнай рабоце нашага ўніверсітэта М. В. Селькіна, старшын абкома прафсаюза работнікаў народнай адукацыі і навукі У. Я. Курылава.

Семінар-нарада праходзіў у форме «круглага стала». Гэта дазволіла падзяліцца сваімі думкамі па праблемах народнай адукацыі кожнаму пажадаўшаму, што забяспечыла рабоце творчы характар. Яго вынікі дазваляць у значнай ступені больш паспяхова вырашаць такія важныя задачы, якія стаўляць цяпер у галіне народнай адукацыі.

Б. ВАЛОДЗІН.

ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАўНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

датэрмінова праводзіць уступны экзамен па наступных дысцыплінах:

— па беларускай мове і літаратуры (сачыненне, пазаконкурсны экзамен) — для асоб, якія паступаюць на ўсе педагагічныя спецыяльнасці, акрамя спецыяльнасцей «Беларуская мова і літаратура» і «Руская мова і літаратура»;

— па матэматыцы (пісьмова) або (фізіцы) (вусна) (прафілюючы экзамен);

а) для пераможцаў адпаведных гарадскіх (I, II і III месцы) і раённых (I і II месцы) алімпіяд; б) вучняў школ «юных» і вучэбна-вытворчага кабінета пры Гомельскім універсітэце па рэкамендацыях кіраўнікоў школ і вучэбна-вытворчых кам-

бінатаў; в) для асоб, якія будуць мець індывідуальныя дагаворы на падрыхтоўку спецыялістаў;

— па адпаведных дысцыплінах — для слухачоў прадметных аддзяленняў факультэта давузаўскай падрыхтоўкі, а таксама слухачоў вячэрняга аддзялення падрыхтоўчых курсаў (па рэкамендацыі дэканата давузаўскай падрыхтоўкі).

Жадаючыя здаваць датэрмінова экзамен павінны падаць у прыёмную камісію заяву на імя рэктара з фотакартнай памерам 3x4 да 22 мая.

Датэрміновы экзамен праводзіцца з 24 па 30 мая 1991 года.

Асобы, якія атрымалі станоўчую адзнаку, вызваляюцца ад здачы адпаведнага прадмета ў перыяд уступных экзаменаў. Жадаючыя палепшыць атрыманую адзнаку могуць удзельнічаць у здачы адпаведнага прадмета ў перыяд правядзення ўступных экзаменаў.

ПРЫЕМНАЯ КАМІСІЯ.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Заўтра, 22 мая ў актавай зале адбудзецца агульнаўніверсітэцкі партыйны сход. На парадак дня выносіцца пытанне: «Гуманітарызцыя сістэмы адукацыі і задачы партыйнай арганізацыі ўніверсітэта» (дакладчык — член парткома, прарэктар па завочнаму навучанню М. М. ВОІНАЎ).

Пачатак сходу — у 18.00.
Рэгістрацыя — з 15.30.
ПАРТКОМ.

ШЫРОКАЕ ПОЛЕ ДЗЕЙНАСЦІ

БУДЗЕ У СТУДЭНТАЎ У ПРАЦОЎНЫМ СЕМЕСТРЫ

Гарачыя дзёнкі пачынаюцца ў студэнтаў. Хаця на календары яшчэ май, але клопатаў у іх ужо, як гаворыцца, поўны кораб. Хвалююцца за курсавыя работы, іх абарону, рытуялы да залкаў, а там і экзамены наступяць — зноў трывожныя дні і ночы. Але гэта яшчэ не ўсё. Ужо цяпер юнакі і дзяўчаты плануюць свой трэці семестр, мяркуюць, як і дзе яго правесці. Вядома ж, большасць іх жадае прыняць удзел у грамадск-карыснай працы, дапамагчы, як кажуць, краіне і сабе. І для гэтага ў іх шырокае поле дзейнасці.

Менавіта аб ім, гэтым полі, днямі і вялася канкрэтная размова на нарадзе ў аблвыканкоме, куды былі запрошаны прадстаўнікі вышэйшых і сярэдне-спецыяльных навучальных устаноў вобласці, аблаграпрама, абласнога Упраўлення народнай адукацыі, аблспажыўсаюза, абласнога штаба студэнцкіх атрадаў, выканкома Гомельскага гарадскога Савета народных дэпутатаў.

Гутарка ў асноўным вяла-

ся вакол аднаго цэнтральнага пытання: пра дапамогу, якую павінны аказаць студэнты ў вырошчванні і нарыхтоўцы гародніны і садавіны, бульбы. Вастрыва гэтага пытання ў значнай меры тлумачыцца вялікім недахопам у вёсцы працаздольнага насельніцтва. Дастаткова сказаць, што яго колькасць за апошнія пяць гадоў скарацілася на 40 тысяч чалавек або 23 працэнты.

Цікавая і наступная лічба: цяпер пры агульнай колькасці 1674 тысяч чалавек насельніцтва вобласці ў гарадах пражывае 1085 тысяч. Пры тым у большасці сельскіх раёнаў падарваны дэмаграфічныя асновы ўзнаўлення сяла. У мінулым годзе агульная колькасць насельніцтва павялічылася толькі ў адным Акцябрскім раёне, ды і то ўсяго на 312 чалавек.

Адным словам, без дапамогі сяло не справіцца з ускладненым аб'ёмам работы па нарыхтоўцы гародніны і садавіны, дзе трэба прымяніць нямаля ручной працы. І гэта павінны добра ўсвядо-

міць як выкладчыкі устаноў, так і самі студэнты і навучнікі. Павінны яны зразумець і тое, што неабходнасць іх удзелу ў паллявых работах дыктуецца перш за ўсё поўным забеспячэннем агароднінай і садавінай, так неабходнай для арганізму чалавека менавіта гарадскога насельніцтва, да якога адносяцца і яны самі. Сяляне для сябе гэтую прадукцыю вырастаюць на прысядзібных участках, а вось, каб і на грамадскім полі пасевы не зарасталі пустазеллем, марна не прапала прадукцыя, сіл у іх не хапае. І без дапамогі гараджан нельга будзе запоўніць палцы гараднінных магазінаў агуркамі і памідорамі, капустай, морквай, забяспечыць гэтай гароднінай пункты грамадскага харчавання, у тым ліку і студэнцкія.

Патрэбнасць выезду студэнтаў на палі абумоўліваецца і недахопам гербіцыдаў, якія ў мінулыя гады шырока выкарыстоўваліся ў барацьбе з пустазеллем. Ды і сказаць па праўдзе, прымяненне хімікатаў цяпер справа

непапулярная. Трэба старацца абыходзіцца без іх, вырошчваючы чыстую прадукцыю.

На нарадзе адзначалася, што для правядзення работ на доглядзе пасеваў і ўборцы вырашчанага ўраджаю патрабуецца звыш 18 тысяч студэнтаў. Дамовіліся, што абласны штаб студэнцкіх атрадаў (начальнік Кустаў А. М.) у бліжэйшы час аформіць замацаванне навучальных устаноў за раёнамі і гаспадаркамі і складзе дагаворы на выкананне работ і іх аплату. Аблаграпром распрацуе графік заключэння дагавораў непасрэдна з гаспадаркамі. Дарэчы, у гэтых дагаворах будуць ўлічаны не толькі аб'ёмы работ і іх аплата, а і ўмовы харчавання студэнтаў, іх бытавое абслугоўванне, бяспека працы і інш. У сваю чаргу ўстановы павінны прадставіць штабу памесячныя спісы людзей на выезд у гаспадаркі.

Што датычыць работы на тэрыторыі, падвержанай радыёнуклідаму заражэнню, то тут думка была адна: працаваць студэнты будуць там, дзе дазваляе абласная і раённая санэпідстанцыя, якія, як вядома, кіруюцца ў гэтай справе дзяржаўнымі дакументамі. Аб'ектунаму вырашэнню адзначанага пытання будзе садзейнічаць і прадаўленне пашпартаў гаспа-

падарак пры заключэнні дагавораў.

Асобныя студэнцкія атрады будуць працаваць на доглядзе і ўборцы гародніны і садавіны ў гаспадарках Стаўрапольскага краю, Крыма-1 Малдовы. Па папярэдніх падліках туды выедзе 5 тысяч чалавек. Ёсць заяўкі і з іншых паўднёвых абласцей краіны. Плануецца частку нарыхтаванай там нашымі студэнтамі прадукцыі даставіць у Гомель.

Прынята рашэнне, што галоўным каардынатарам усіх спраў студэнцкіх атрадаў будзе іх абласны штаб. Ён адказны за дастаўку атрадаў, іх размеркаванне, пражыванне і г. д.

Выказана ўпэўненасць, што студэнты ўнясуць важкі ўклад у справу забеспячэння насельніцтва гароднінай і садавінай, з дапамогай выкладчыцкага саставу навучальных устаноў і работнікаў камсамола правядуць трэці семестр з карысцю для сябе і грамадства.

У нарадзе прынялі ўдзел і выступілі першы намеснік старшыні аблвыканкома, старшыня абласнога аграпрамысловага камітэта А. М. Слесар і намеснік старшыні аблвыканкома А. А. Касцючэнка.

А. МІЦКЕВІЧ,
член прэс-цэнтра
аблвыканкома.

3 І рэспубліканская фестывалю «Беларуская студэнцкая Вясна-91»

СТАЛІ ДЫПЛАМАНТАМІ І ЛАЎРЭАТАМІ

Работа калектываў студэнцкіх клубаў — гэта арганізацыя адпачынку студэнтаў. Але менавіта гэта і падразумявае сваёй творчасцю вялікую значнасць. Калектывы, кожны ў сваім жанры, гадамі працуюць над праграмамі і толькі ацэнкай гледачоў, журы, абменам вопыту можна вызначыць узровень і ступені росту ў сваёй рабоце.

★

★

Такой, адной з вышэйшых прыступак, і стаў І рэспубліканскі фестываль «Беларуская студэнцкая Вясна-91». Давайце пакінем у баку незацікаўленасць абкома камсамола ва ўдзеле ў ім студэнцкага клуба ГДУ імя Ф. Скарыны. Дзякуючы камітэту камсамола ўніверсітэта паездка адбылася, як адбыліся і паспяховыя выступленні, вынікам якіх сталі прызы і граматы дыпламантаў і лаўрэатаў І-га рэспубліканскага фестывалю.

6 мая ў горад на Дзвіне — Віцебск з'ехаліся студэнцкія калектывы ВНУ, тэхнікумаў, вучылішчаў з усіх абласцей рэспублікі. А значыць — новыя сябры і новыя творчыя ідэі. Праграма шасці дзён была да адказу распісана конкурсамі і маладзёжнымі мерапрыемствамі: студэнцкія вернісажы, конкурсы дыскагруп і інструментальных калектываў, хораў і індывидуальных выканаўцаў, цэнтраў студэнцкіх дамоў моды і камерцыі, СТЭМаў і, канешне, выбары «Міс Вясна Беларусь-91».

З усіх калектываў мастацкай самадзейнасці студэнцкага клуба «Маладосць» удзел у фестывалі прымалі харавая капэла «Дзяніца», СТЭМ і індывидуальныя выканаўцы.

Неяк не прынята хваліць саміх сябе, але дзеля аб'ектыўнасці трэба адзначыць, што да дэлегацыі Гомельскага ўніверсітэта была прыкавана ўвага не толькі ўсіх дэлегацый, маладзёжных рэ-

сускія канты XVIII стагоддзя. А пры абмеркаванні конкурсных выступленняў наш калектыў быў ацэнены заслужанымі апладысмантамі, уручэннем дыплама І-й ступені і вялікай, як поспех, хрустальнай вазы. (На жаль, фінансавыя магчымасці ўніверсітэта не дазволілі харавой капэле ўдзельнічаць у заключным гала-канцэрце фестывалю).

Трэці дзень свята, названы «Тэатральная Вясна», быў напоўнены асаблівым гумарам і смехам — на сцэну выйшлі СТЭМы. Вялікую цікавасць тут выклікала праграма выступленняў Мінскага інстытута народнай гаспадаркі, з работамі якога мы пасябравалі. Шлягерамі ж усіх дзён фестывалю сталі такія мініяцюры, як песня пра Качачку, знаёмая нашым студэнтам «Дыскатэка» у выкананні нашых стэмаўцаў. І

хаця выступленне СТЭМа ГДУ было пазаконкурсным, званне і граматы «Міс фестывалю СТЭМаў-91» заваяваў Лёлік Каструлькін пад псеўданімам Бранштэйн.

Сваё майстэрства паказалі і індывидуальныя выканаўцы. Гледачы ўсіх узростаў цёпла прымалі аўтарскія песні ў выкананні Валерыя Ігнатава і Ірыны Піліпенка, Андрэя Макоўскага і Марыны Шырынкінай. Для саміх рабят тут была радасная сустрэча са старымі сябрамі з іншых гарадоў і, натуральна, сумесныя выступленні ў праграмах, прысвечаных Дню Перамогі ў фінальным гала-канцэрце. Усе работы сталі лаўрэатамі фестывалю.

Удзел у конкурсных праграмах быў не адзіным часаправадзеннем. Уся дэлегацыя студэнтаў ГДУ была настроена на працоўны адпачынак. Гэта і ўдзел у маладзёжных

шэсцях, студэнцкіх баях, якія заканчваліся не раней двух гадзін ночы штодзённа. Гэта падрыхтоўка зусім новых выступленняў, якія з'явіліся пад уражаннем праграмных дзён фестывалю, пароды, інтэрв'ю беларускай праграме «Крок» і многае іншае. Трэба адзначыць, што самымі актыўнымі гледачамі была прызнана зноў жа дэлегацыя студэнтаў ГДУ, арганізатарам і завадатарам якой быў Яўген Кулічкі.

Але, на жаль, усяму прыходзіць сваё завяршэнне. Апошнім прыгожым, грандыёзным акордам, які ўразаў больш за ўсё, было закрыццё фестывалю, яго фінальны гала-канцэрт. Зала не змаўкала апладысмантамі, песні выконваліся разам з артыстамі. Танцавалі, узяўшыся за рукі, усе разам. Апошнім нумарам, які паставіў сімвалічную кропку ў І-м рэспубліканскім фестывалі «Беларуская студэнцкая Вясна-91», стала песня аб гэтым свяце студэнцтва. І прыемна, што аўтарамі і выканаўцамі яе былі нашы ўніверсітэцкія рабаты.

Не расказаш аб усім і не перадасі поўнасцю атмасферу фестывалю на газетнай паласе. Яшчэ адна магчымасць пазнаёміцца з форумам студэнтаў будзе 23-га мая па беларускай тэлевізійнай праграме. Гэтану будзе прысвечана ўся перадача маладзёжнага тэлеканала «Крок». Ну, а свой расказ я закончу словамі з нашай песні аб фестывалі:

«...Мы расстаёмся, по не говорим «прощай». Мы скажем фестивалю «До свиданья!»

М. ШЫРЫНКИНА,
мастацкі кіраўнік
студэнцкага клуба ГДУ.

На здымках: удзельнікі дэлегацыі ГДУ на фоне панаарамы г. Віцебска.

Фота аўтара.

По госбюджетной теме в нашем университете создана лаборатория «Чернобыль и духовное наследие Белоруссии». Ее руководителем является заведующий кафедрой белорусской литературы доцент И. Ф. Штейнер, его заместителем — заведующий кафедрой русской литературы доцент В. Н. Соболенко.

Сегодня вниманию читателей предлагается публицистический материал, повествующий о трагических днях весны 1986 года.

ДЕРЕВНЯ Крюки. 320 дворов. От райцентра — Брагина — до нее 48 км от бывшего райцентра — Комарина 36 км, до Гомеля — 157 км. По белорусским понятиям — глушь самая настоящая, а кто знает, что такое комаринский «угол», подтвердит это тем более охотно.

Деревня как деревня. Горожане в песнях называют такие деревеньками-колхозницами, деревеньками-труженицами. И сельчане в застольях тоже любили петь эти песни. Но интонаций ущербности, отторженности не чувствовалось в их исполнении. Наоборот, устойчивости жизни деревни, ее уверенности в себе могли позавидовать многие горожане. Это был почти биологически замкнутый, из года в год повторяющийся цикл, где все зависело от усилий земледельца и от Бога. И чаще всего на той земле доводилось слышать поговорку: «Не хвались, а молись». Не хозяевами природы, тем более не победителями ее ощущали себя кряковцы, а частией земли, поля, леса, солнца. Все в конечном итоге определялось расположением или нерасположением природных сил, и может именно поэтому засухи, вымочки, морозы, подорожания, дефициты и прочие бедствия воспринимались без какого-то ни было трагического надрыва. «Селета дождей многа было, па низинах вымокло, а не бугарка да на песочках ничего», — так или примерно так комментировали люди результаты своей работы.

На погосте — дубы в два-полтора обхвата, значит, им по двести—триста лет. Значит, деревня жила веками.

Люди знали друг о друге все, ли почти все. Сельчане собирались на свадьбы, крестины, (последние годы их было меньше), провожали своих ребят в армию, встречали отслуживших. О возвращающихся узнавали со скоростью, не уступающей телефонной. «У Марьи Сашик вернулся!» — это известие облетало деревню за 5—10 минут. А она ведь протянулась почти на три километра! Еще через полчаса собирались гости. Кто нес сало, кто огурцы, кто котлеты, кто колбасу, кто яйца. И стол домился от нехитрой деревенской снеди. Выпивали, вспоминали о еще служащих и уже отслуживших, говорили о тех, кому еще предстоит. Собирались, как правило, родственники, близкие, друзья, но зайти поздравить, выпить чарку мог любой. И заходили — со всей деревни.

Последние десятилетия в деревне произошли существенные и радостные изменения. Если раньше молодые уходили в города (а это далеко), то последние 20 лет устроиться в городе (к большой радости родителей и их детей) стало гораздо легче и ближе: начала строиться ЧАЭС. А это 10—12 км по прямой. До пригородного поезда 7 км, три остановки (20 мин. езды) — и город Припять. Ведь это же рядом!

РОСЛА станция, рос город. Молодые получали городские квартиры со всеми удобствами, обставлялись добротной, часто импортной мебелью, ковры, современные холодильники, телевизоры, автомашины и дачи (зачем?) автосамостройки. На былые во многих семьях. На станции платили хорошо. Но не станция платила меня кряковцы обидятся на меня кряковцы припятчане, если я скажу, что

львиная доля их благосостояния была все-таки из Крюков. Старики «пособляли» детям деньгами, молоком, салом, яйцами, картошкой... Делалось это не единым завозом, а еженедельно, а то и чаще. Ведь это же — рядом! Ну в самом деле. Вы-

В. СОБОЛЕНКО

КАК УМИРАЛА ДЕРЕВНЯ

дался свободный вечер, почему не съездить к детям? А если ехать, то не с пустыми же руками?

А молодые приезжали в Крюки. И становились не строителями, не эксплуатационщиками, а крестьянами, которые прекрасно могут и плугом, и тлякой, и вилами, и косой, и топором. Приезжали почти каждую неделю. Ведь это же рядом!

Но особенно большой поток работников и едоков принимали Крюки во время посевной и уборочной. Тогда-то население деревни удваивалось, если не утраивалось. Приезжали взрослые, их семьи, и работа спорилась. Старшие дети помогали взрослым, малые — вели нехитрые игры на улице: из песка строили замки, города, тотчас же разрушали их, чтобы построить вновь.

Так было и в пятницу 25 апреля 1986 года. Все съехались, и с утра 26 апреля работа закипела: сотни просили навоз, плуг, семена и борону.

На майские праздники собрались ехать и мы. Приобретались подарки, дефицит и прочая атрибутика, сопровождающая гостевание. И как снег на голову 27 апреля была телеграмма: «Приезжать не надо, и Саше тоже» (Саша — студент 2 курса политеха, всегда с особой радостью и удовлетворением ехал в Крюки: на машине — не на автобусе, а уж кормовые запасы студента избыточно пополнялись после поездки).

Согласитесь, такая телеграмма любого поставит в тупик. Почему не ехать нам, Саше, что случилось? Предположения, домыслы, варианты обсуждались чуть более суток. А 28 апреля в программе «Время» Кириллов зачитал сообщение ТАСС. 26 апреля на ЧАЭС произошла авария. Первой реакцией на это сообщение был вздох облегчения: «Ну, слава Богу! А мы то думали, что там за беда. Едем!».

Сейчас, после пяти радиационных лет, писать и слышать это дико. А тогда реакция была реакцией облегчения. Много раз доводилось слышать от кряковцев о том, что станция иногда пыхтит. А немного больше, немного меньше — какое это имеет значение! Едем!

ЗДЕСЬ мы должны замедлить сюжет и описать ситуацию подробнее, потому что сейчас она кажется тем более невероятной. Но реакция кряковцев, и приехавших, и постоянно живущих, была примерно такой же: безразличной. Вот свидетельство Самойленко В. Д. (жительница г. п. Комарин, приехала в Крюки сажать картошку). «С утра 26 апреля садили картошку, дети бегали по саду и улице с другими детьми. Об аварии узнала

в 11 часов. Картошку кончали садить, надо было пригласить людей, а водки было мало, и мамка послала в магазин за вином. У магазина и сказали. Я сначала не поверила, а потом рассказали, что взорвался 4-й блок, видели щелчок как молния, много людей погубило. — А что делали после этого? — Картошку досадили, пообедали, пошли дапамагчы Митру (сосед). — А что делали дети? — Бегали по улице и саду с другими детьми. За стол мы их не садили, людей было много, а давали у руки, и они бежали на улицу. Я еще помню: дети кормили собаку, а потом, катались на ней, я вышла да дала Марии (дочка 73 г. р.) как след. Не карми сабаку, не собирай блох!» Если бы в шерсти кряковских собак в 15 часов 26 апреля 86 года были только блохи... Таких сви-

детельств можно привести десятки, они совершенно однотипны: садили картошку. Когда узнали? — Часов в 10—11, почти одновременно все. Мы видели, как известия меньшей значимости облетали деревню почти мгновенно.

Но и после известия все целый день садили картошку, возили навоз. Более того, трудовая «армия» на «сотках» получила свежие подкрепления. Утренний поезд из Припяти привез известия. Но привез и множество людей, которые приехали без паники, не на совсем, а просто так, на всякий случай. Чувствуя себя в центре внимания, в какой-то степени героями, помитинговали возле магазина («исторически» сложившийся центр села), прослонявшись полчаса-час без дела, они включались в работу и картошку «садили» с новой энергией.

А дети гуляли в саду и на улице, в песке строили города и замки, другой рукой зажав кусок хлеба, намазанный маслом, или свиным жиром, или посыпанный сахаром. А куры кудахтали, прихорашиваясь в песке, а коровы на солнышке в загонах жевали сено. А ветер, как нас после заверили по телевизору, дул в другую сторону, т. е. на Крюки.

И на это все извечное времяпровождение кряковцев уже многие часы миллионы юри извергал четвертый реактор. Недолго было долететь им. Ведь это почти рядом. Только ветер был сильнее, чем обычно, и дети были «чумазные», да и мы были все «черные». Т. Д. Марквардт, 1958 г. р., родилась в Крюках. Кстати, известие о беде (около 10 час.) она, как и многие, восприняла как «хохму»: «Работать не хотят, так плетут, что попало».

НО ВЕРНЕМСЯ в Гомель. Получив «успокаивающее» известие, мы тем не менее недолго строили планы на 1—2 мая. Наши размышления были прерваны звонком в дверь сразу после программы «Время». На пороге стояли сестра жены, муж и двое их детей — девочек. У матери на голове была прекрасная норковая шапка (три дня, как купила, привезла свекрухе похвалиться), дети были без колготок. Собирались, наверное, в большой спешке. Чтобы тогда им предложить хорошую ванну. Это возможно, избавило бы их от боли, куда они все попали. Но кто же знал тогда, что вода — первое лекарство по выезде из зоны заражения.

Лавинообразная и избыточная информация сразу же перевела мажорное настроение в определенный минор. Но и тогда (28.04.86) и десятой доли всего трагизма происшедшего совершенно не ощущалось. Ужи-

нали, смеялись, устраивались и рассказывали. И были уверены что все как-то образуется.

Впервые по-настоящему удар чернобыльского колокола кряковцы начали воспринимать утром 27.04.86. Пришло известие, что поезда в сторону Припяти людей не берут, садят только на Чернигов. А людей из Припяти была тьма. Да и в Припяти из Крюков не меньше (поехали навещать детей на выходные). Впервые Крюки ощутили, точнее — потрогали пограничную линию, начавшую отделять их от мира, а в их представлении — от привычного образа жизни. Уже нельзя было поехать, когда захочешь, в Припять к детям. Уже вселилась тревога неизвестности: что в Припяти, что в Крюках?

Второй звонок из небытия прозвучал для деревни 28 апре-

ля: перестали давать звонки в школе. Когда-то Крюки услышат их вновь? Детей из школы отправили, строго-настроено приказав не выходить из домов на улицу. Все ли они выполнили это приказание? К середине дня люди начали «хватать» и вывозить детей из зоны стихийно, сначала врачи, потом все. «Ужас, что творилось», — это слова всех очевидцев, в Крюках, Комарине, Посудово. Так, из деревни уехало — разом, в день-два — ее будущее. С детьми часто уезжали и молодые. Вымыв и вычистив дома, оставив на припечках чистые чугунки, развесив на заборах чистые крышки. С бесконечными наказаниями присмотреть за домом, за хозяйством — ведь ненадолго едем — они садились на все виды транспорта: попутные машины, мотоциклы, мопеды, телеги и устремлялись или на станцию, или на Пирки — к дороге Брагин—Комарин.

Но деревня еще боролась за себя.

Оставались старики люди, прожившие в Крюках по 50—60 лет, отстроившие их после войны и строившие ежегодно, ежедневно. Команды уезжать не было, да и не очень-то они и рвались. Наоборот, до последнего держались они за свой дом, сарай, план, рагулю, поросенка. Стояли не как герои, а как люди, чья жизнь немислама без всего этого. Они досматривали колхозный скот, пасли овец... И садили картошку! Объясняют: уехали ненадолго, приедут, — а есть надо, а весенний день год кормит, и к Пасхе (4 мая) хорошо бы управиться с картошкой. Спорили из-за коней: кому садить раньше, кому привезти и разбросать навоз, помогали друг другу, гнали самогон и к Великодню и «различвацца» за картошку.

Их предупреждали: надо меньше бывать на улице, мыть все перед едой. Но разве можно запретить дереву цвести весной, когда пришла пора?

А 5 мая утром пришло известие о выселении. Вспоминает М. Ф. Мирфенко (родилась в 60 лет прожила в Крюках): «Хажу па агароду, штось раблю (не только что, други день пасхи, рабiть нельзя). Зовет Митру: иди Марья што-та скажу. Думаю: лыжку без меня не зноўдзе, не пайду. Зноў кліча: не пайду, я на яго злая была, у яго коні, усім картошку садыу, а сябе пасадіць некалі было. А потом прышоу і гаваріць вечаром будучы машыны, будучы высяляць нас. Я яце падумала, як же картошка, не пасаділі, а як будем жыць? Пачала збірацца, а ён крычыць: не пайду, а тут да яго і прышоу кум і пачал выпіваць на лаўцы маля дому і крычаць: не паедзем і ўсё».

А В ГОМЕЛЕ начали появляться люди из зоны. Из Крюков в одной квартире жило уже 8 чел. (4 взрослых и четверо детей). Это были люди, которых в считанные часы посадили на автобусы (в Припяти), или те, кто, не имея возможности из Крюков заехать на квартиру (в Припять поезда уже не брали людей), поехали в белый свет, как в копейку. У них не было самого необходимого, даже документов. Приходили соседи узнавать новости из первых рук, приносили детям поношенную, но довольно приличную одежду, обувь, приглашали переночевать. И это все было обычным, само собой разумеющимся: так встарь повелось на Великой Руси.

А у них болело сердце за стариков.

И 5 мая, в предпоследний раз, довелось побывать в Крюках. Впечатляющей была эта дорога, особенно на отрезке Брагин—Комарин. Началось массовое отселение из тридцатикилометровой зоны. По дороге шли в общем-то однотипные колонны: два, максимум три львовских автобуса, с подушками, матрасами, из-за которых выглядывали чаще всего головы стариков в кепках, и головы старушек в праздничных козырьках. Детских голов почти не было. А за автобусами шли колонны как правило 40—50 машин со скотом. Позднее мне объяснили, что колхозный скот отправили до обеда, а в этих машинах был их, «людской» скот, скот людей, которые ехали в автобусах. Значит, каждый год вскармливали на своих подворьях по 40 машин скота, и в каких условиях! Во сколько бы раз длиннее могли бы быть эти колонны! Только вот зачем везли этот скот?

К четырем часам вечера 5 мая завершилась погрузка и в Крюках. Автобусы, грузовики, подъемники, трактора, милицейские машины... Ревели двигатели, ревел скот, матерились мужики, голосили женщины. И над всей этой апокалиптической картиной стоял крик, столб выхлопных газов и пыли. Тогда это воспринималось без эмоций, чисто информативно. Да и чего греха таить, хотелось уехать побыстрее. И только потом, через 5 лет, уяснилось: это был крик умирающей (или уже умершей) деревни, стонущий по мертвому крику...

Пробравшись через весь этот кошмар и подъехав к дому, я застал необъяснимую мирную картину. На второй день Пасхи, на скамеечке возле дома сидели два мужа-философа и жизнезнавца — выпивали и закусывали свежим лучком, сорванным здесь же с грядки. Они проработали в колхозе 40 лет пастухами и имели за это награды — по медали, и куда не собирались уезжать. Только хозяйка бегала по двору, хате, хватала то горшок, то подушку, бросала, чтобы очередной раз излить поток гнева на сидящих на лавочке. Мое появление немножко обрадовало, немного удивило.

— Ну, садись с нами, выпей.

— Не могу, мужики, за рулем. Соберитесь быстрее.

— А мы не поедем. Вон, вон ён пыхтит, — жест на юго-запад, в сторону Припяти, реактора. — Ну давай!

— Яны нас захателі радыцый запугаті! Страх какой! Мы немцэ пережылі. А радыцыя, вядзілі мы е... — дальше — непереводимо.

— Пускай яна вон еде (жест в сторону жены), без нее спокойней будет. (Извечное мужское заблуждение, что женщины мешают спокойному течению мужской жизни). Они продолжали заниматься своим мужским делом, а я заглянул в дом. Застлаанные кровати, уютные комнаты, вымытые, полы, только в углу инородным телом казались два тюфяка, подушки, одеяла. Зато посуда была выблищена, на забосуда была снята гладышка, каре весело сияли гладышки, каре весело сияли гладышки, каре весело сияли гладышки. А на припечке стояли строго по ранжиру три чистеньких чугунка: большой, средний, маленький. (Продолжение следует).

Нядаўна супрацоўніца нашай газеты вярнулася з турпаездкі па Іспаніі. Сваімі ўражаннямі яна дзеліцца з чытачамі.

ТАМ, ДЗЕ ЎМЕЮЦЬ ЖЫЦЬ

Хто не жадае пабываць за мяжой? Асабліва ў наш час, калі так шмат добрага, часам нават зайздроснага гавораць і пішуць аб жыцці ў краінах. Так было і ў мяне. Калі прадставілася такая магчымасць, сумнявалася: ехаць-не ехаць (пуцёўка каштавала нямаля), а паглядзець на жыццё за мяжой менавіта сваімі вачыма, адчуць усё гэта на сабе, вельмі хацелася. Дык вось цяпер, пасля вяртання, магу з упэўненасцю сказаць: ехаць варта ў любым выпадку — у матэрыяльным плане пуцёўка акупаецца (хаця Іспанія лічыцца дарагой краінай) і ўражанняў шмат.

Пачну з таго, калі наш самалёт ІЛ-86 прыземліўся ў Мадрыдскім аэрапорце. Сустрэла нас наша гід: маладая дзяўчына, былая руская, зараз жыве ў прыгарадзе Мадрыда і працуе экскурсаводам. З ёй мы зрабілі невялікую экскурсію па сталіцы. Чым гэты горад адрозніваецца ад нашых, дык гэта яркімі вітрынамі, маляўнічымі рэкламнымі шчытамі, толькі не архітэктурай. Сваімі вузкімі вулачкамі Мадрыд нагадвае нашы прыбалтыйскія гарады (на здымку ўверсе), машын столькі, што яблыку недзе ўпасці. Гавораць, што ў Мадрыд на сваёй машыне няма сэнсу ехаць, таму што паўдня будзеш шукаць месца для

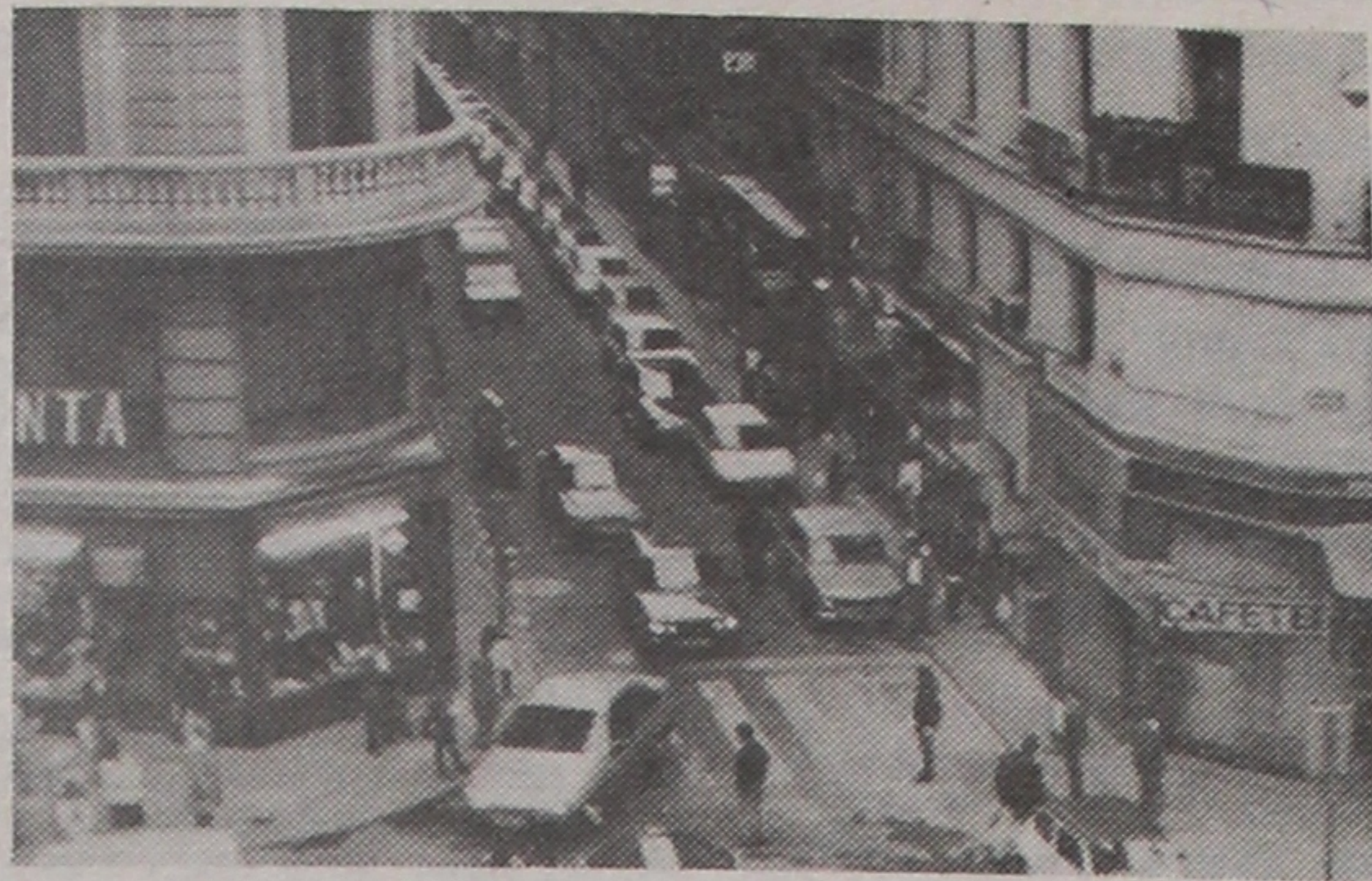
стаянкі. Так, машын шмат, у магазінах яны прадаюцца свабодна, нават па зніжальных цэнах. Рэдка сустраеш запыленую машыну, усе ззяюць ад чысціні (на здымку ўнізе злева). Аднак у модзе зараз там матаролеры, ездзяць на іх, у асноўным, дзяўчаты.

На наступны дзень раніцай мы ад'язджалі з Мадрыда ў Бінедорм. Калі я выйшла з гасцініцы, мой погляд міжволі спыніўся на рабочым закусачнай «Макдональдс», які старанна вымываў яе вітрыну. І на працягу гэтай паездкі я заўважыла, што там кожны чотка ведае сваё месца і добрасумленна выконвае сваю работу.

Усю паездку апісваць падрабязна няма сэнсу, таму спынюся на самых запамінальных момантах.

Аднойчы мы сядзелі ў мадрыдскім бары. Адзін з наведвальнікаў — іспанец — пачуў, што мы рускія і папрасіў нас дапамагчы яму пазваніць у Маскву, бо ён не ведае рускай мовы. Тут жа, у бары вісіць тэлефон. Не прайшло і минуты, як мы ўжо размаўлялі з Масквой.

Цяпер аб Бінедорме (на здымку ўнізе справа). Гэта невялікі курортны горад на беразе Міжземнага мора. У асноўным, у ім знаходзяцца атэлі і завядзенні для адпачынку. Жылых дамоў вельмі мала. Затое магазі-

наў, лавачак усялякіх — хоць гаць гаць.

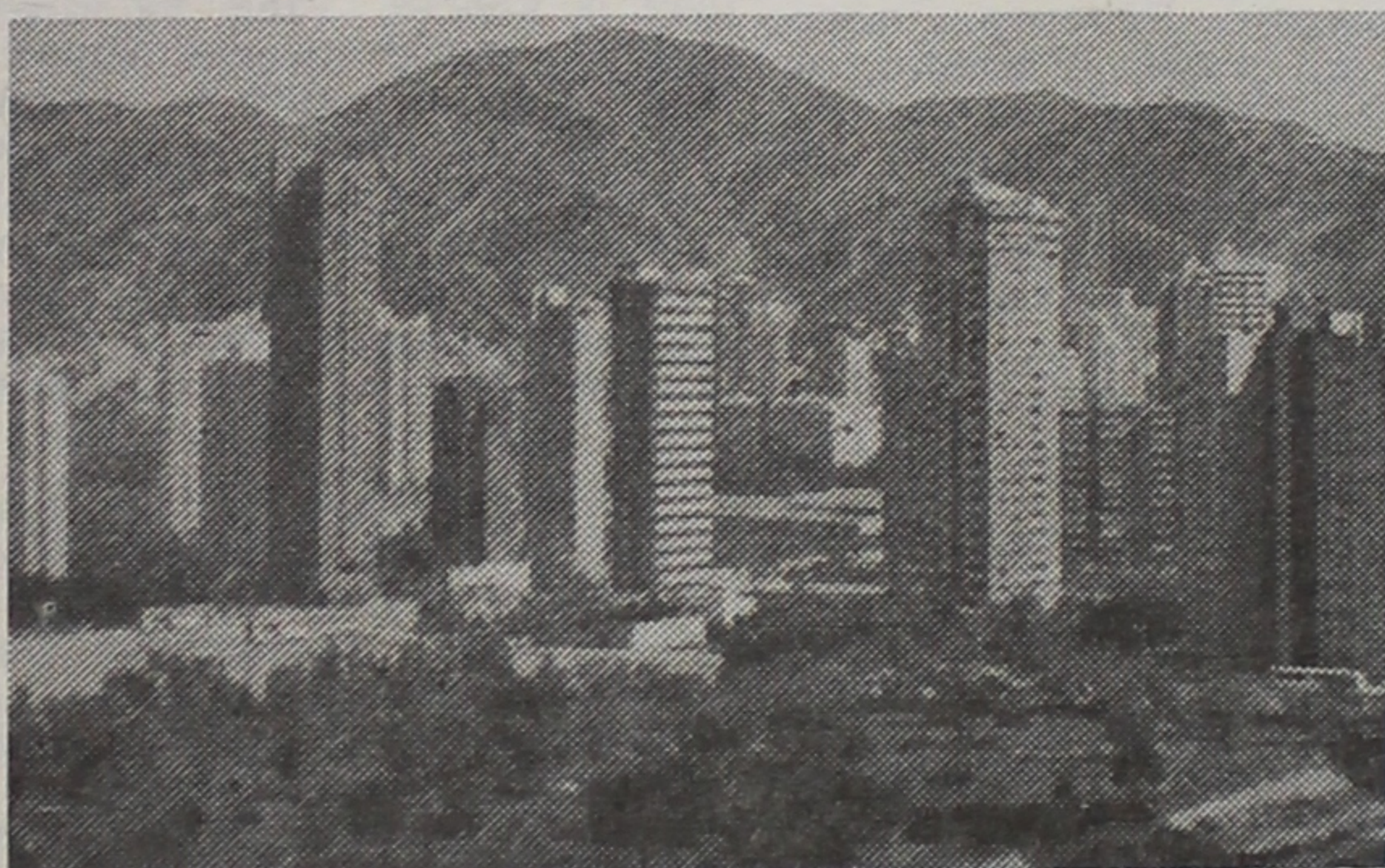
Жылі мы ў добрым атэлі, харчаваліся ў рэстаране: там быў шведскі стол. Гэта вельмі рацыянальна і зручна. Ты выбіраеш тое, чаго табе хочацца, пачынаючы ад закусак і канчаючы фруктамі, і ў той колькасці, якую ты зможаш з'есці. Усім прыемна, так як улівваюцца інтарэсы і наведвальнікаў, і работнікаў рэстарана.

У Бінедорме мы ўжо загаралі, купаліся, хаця вада ў моры была яшчэ халоднай (тэмпература паветра тады была + 25°C). Жадаючыя маглі паплаваць і ў басейне, які знаходзіцца каля жоннага атэля. Гэты горад пакінуў у мяне нават больш уражанняў, чым Мадрыд. Атэлі ўсе белыя, вакол пальмы, удалечыні горы, чысціня ў горадзе ідэальная, пах мора. Тыя ж яркія вітрыны, усюды гучыць музыка; у кафэ, магазінах, рэстаранах. Спраўды, горад адпачынку. Калі мы вярталіся з Бінедорма, мяне прыемна здзівіла вось што: у аўтобусе ніякой таўкаці, усе на сваіх месцах, а каб дарога не здавалася сумнай і доўгай, каля шафёра ўстаноўлены відэамагнітафон.

І галоўнае, што больш за ўсе кідаецца ў вочы савецкаму турысту і што так адрознівае нас ад іх, гэта тое, што там усё робіцца для дабрабыту чалавека (у даным выпадку для Іспанцаў) і, у першую чаргу, для сваіх, а потым ужо для гасцей. У нас жа гэта толькі на словах, а на справе: спачатку ўсё для замежных гасцей, а потым — для нас. Там гэта ўсе ведаюць і не вельмі адабраюць нашу такую «палітыку».

Ну вось, бадай, і ўсё. Я думаю, што дапамагла чытачу складзіць хоць маленькае ўяўленне аб гэтай экзатычнай краіне, якая амываецца водамі Міжземнага мора і Атлантычнага акіяна.

Г. ТАРАПЫНА.
Фота аўтара.

У прафком студэнтаў універсітэта паступілі турыстычныя пуцёўкі:

па маршруту «Крымскі аўтобусны» — з 4.07 па 18.07. Кошт — 280 руб. (7 шт.). Адпачынак турыстаў у г. Сімферопалі на турбазе «Таўрыя» — 3 дні, у г. Алушце на т/б «Чайка» — 6 дзён, у г. Севастопалі ў турысцкай гасцініцы «Крым» — 6 дзён. Па гэтым жа маршруту ёсць 8 пуцёвак з 3.08 па 17.08.

Турбаза «Азёрная», п. Іванча, Малдова — з 13.09 па 6.10 (сямейныя, на 2 чал.). Кошт — 753 руб. (11шт.); (сямейныя, на 3-х чал.) — з 11.09 па 4.10 (20 шт.). Кошт — 1071 руб.; на 2-х дарослых, размяшчэнне ў 2-х мясцовых летніх доміках, зручнасці на тэрыторыі турбазы — з 3.07 па 26.07 (10 шт.) і з 20.08 па 12.09 (10 шт.). Кошт — 753 руб.

Турыстычныя маршруты пуцёўкі па Краснадарскаму краю працягваюцца 20 дзён — з 21.07 па 9.08 (2

шт.). Кошт — 445 руб.

Турбаза «Рамонак» у г. Пяцігорску — 15 дзён, з 26.08 па 9.09. Кошт — 210 руб. (10 шт.).

Турпуцёўкі па маршруту г. Краснадар — п. Кабардзінка, т/б «Маяк» — на 18

13.09 (10 чал.), прыватны сектар;

г. Херсон — з 4.08 па 15.08 (30 чал.), пансіянат «Прыбой» і з 5.08 па 16.08 (30 чал.).

Прафком выкладчыкаў і

Кошт адной пуцёўкі — 240 руб.

Для тых, хто яшчэ не вырашыў пытанне, дзе правесці свой адпачынак, Гомельская фірма «Фобас» прапонуе наступныя маршруты:

— з 25 мая ў Феадосію, гасцініца «Марак» на 15 дзён, кошт пуцёўкі — 581 руб.;

— з 26 мая ў Планерскае на 20 дзён, харчаванне на т/б. Кошт — 434 руб.;

— з 28 мая ў Еўпаторыю на 15 дзён. Кошт — 340 руб.;

— з 6 чэрвеня ў Еўпаторыю на 24 дні з водагразлячэннем. Кошт—466 руб.;

— з 13 чэрвеня ў Сочы на 15 дзён. Кошт — 490 руб.

Фірма «Фобас» забяспечвае праезд па ўсіх маршрутах.

Хто зрабіў свой выбар, тых чакае з 9 да 18 гадзін па адрасу: вул. Кожара, 7, пад'езд 2, тэл. для даведак 57-48-88. Выхадны — нядзеля.

ДЛЯ АДПАЧЫНКУ

дзён, з 8.07 па 25.07. Кошт — 326 руб. (10 шт.).

Камітэт камсамола універсітэта прапаноўвае для супрацоўнікаў і выкладчыкаў пуцёўкі на ліпень—верасень:

г. Сімферопаль — з 10.07 па 19.07 (30 чал.), пражыванне ў гасцініцы;

г. Сімферопаль — з 11.08 па 20.08 (30 чал.), пражыванне ў гасцініцы;

г. Анапа — з 6.08 па 25.08 (10 чал.), пражыванне ў прыватным сектары;

г. Сочы — з 30.08 па

супрацоўнікаў прапануе пуцёўкі: у санаторый-прафілакторый БДУ імя У. І. Леніна (ускраіна Мінска) I змена — з 7.08 па 30.06 (10 шт.); II змена — з 3.07 па 26.07 (25 шт.); III змена — з 29.07 па 21.08 (20 шт.).

Усе гэтыя пуцёўкі сямейныя, кошт кожнай з іх — 290 руб.

У піянерскі лагер «Пэсіс» (Латвія — 90 км ад Рыгі) для школьнікаў з 8 да 14 гадоў. I змена — з 3.08 па 27.06 (40 шт.); II змена — з 29.06 па 22.07 (30 шт.).

Ж. ДАЛГАЧОВА— ДВУХРАЗОВАЯ ЧЭМПІЁНКА

У Сафіі завяршыўся чэмпіянат Еўропы па сучаснаму плячбор'ю сярод жанчын. Выдатна выступіла на чэмпіянаце майстар спорту СССР міжнароднага класа Жана Далгачова, якая заваявала залатую ўзнагароду не толькі ў асабістых, але і ў камандных спаборніцтвах.

Нашым чытачам нагадаем, што ў мінулым годзе Жана стала студэнткай-завочніцай I курса факультэта фізічнай культуры, а, выступаючы ў Германіі ў складзе зборнай каманды СССР, заваявала Кубак свету.

Ад імя нашых чытачоў хочацца пажадаць Жанае дасягнення новых спартыўных вяршынь.
В. ЗАХАРАЎ.

ЗНОЎ ПЕРШЫЯ

У мінулыя святочныя дні праведзена гарадская лёгкаатлетычная эстафета па вуліцах нашага горада, у якой прымалі ўдзел ВДУ, тэхнікумы, вытворчыя калектывы і школьнікі.

Маршрут традыцыйнай эстафеты праходзіў па вуліцах Савецкай, Перамогі, праспекту Леніна, Інтэрнацыянальнай, Гагарына, Пралетарскай. Стартавалі і фінішавалі на плошчы Леніна.

Як і ў папярэднія гады, асноўная барацьба разгарнулася паміж камандамі універсітэта і Гомельскага вучылішча алімпійскага рэзерву.

Але ўжо з трэцяга этапа (а ўсяго адзінаццаць) нашы бегуны выходзяць у лідэры і да фінішу не ўступаюць перавагу. На фінішы разрыў паміж першым і другім месцамі дасягнуў метраў 50—60. Другой фінішавала каманда ВАР і на трэцім месцы каманда Гомельскага політэхнічнага інстытута.

На адным з этапаў за нашу каманду бегла майстар спорту Наталля Гардзіцкая — студэнтка факультэта фізічнай культуры. Адрозна пасля фінішу яна сказала:

— Ведаеце, сёння наша каманда выступала проста цудоўна, а гэтым садзейнічала добрае надвор'е і падтрымка шматлікіх гледачоў.

З рук старшыні гарспарткамітэта А. Пазднякова Наталля Гардзіцкая (капітан каманды) атрымала прыгожы Кубак, а кожны з удзельнікаў за перамогу атрымае яшчэ і грашовую ўзнагароду, якая не будзе лішняй для студэнта... Здаецца, што і спорт уступае ў рыначную эканоміку.

В. МАРЧАНКА.

Запрашаем на аздараўленчы сеанс

Курьць — здароўю шкодзіць. Гэта ведае кожны дарослы чалавек. Многія курільшчыкі і рады былі б пазбавіцца шкоднай звычкі, але аднаго жадання для гэтага мала — не хапае сілы волі, вытрымкі. У такім выпадку на дапамогу прыходзіць медыцына.

У пятніцу, 24 мая, у актавай зале нашага універсітэта адбудзецца аздараўленчы сеанс лячэння гіпнозам супраць курэння. Яго правядзе доктар медыцынскіх навук В. П. Дзядзічкін. Пачатак — у 18.00.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.